

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਐੱਫ.

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸਮਸ਼ੇਰ ਕੌਰ, ਜਵਾਬਦਾਰਾ

1965 ਦਾ FAO 31-M

8 ਅਪ੍ਰੈਲ 1968 ਈ

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XXV)- ਐੱਸ. 21 ਅਤੇ 28— ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦਾ ਕੋਡ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V)- ਐੱਸ. 2(2), 33 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 1— ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ— ਕੀ ਕੋਡ ਵਿਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ— ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ— ਕੀ ਰਸਮੀ ਡਿਕਰੀ ਸ਼ੀਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 2(2), (9) ਅਤੇ 33 ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫਰਮਾਨ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਕੋਡ ਇੱਕ ਆਮ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜੱਜ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ। ਪਰ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਮੂਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਜੋ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 28 ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੀਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ 'ਫਰਮਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਫਾਫੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9, 10, 11 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡਿਕਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2) ਅਤੇ (9) ਅਤੇ 33, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 1 ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ - ਰਸਮੀ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। - ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਫਰਮਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਅਪੀਲ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਪੀਲ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ.

(ਪਰਾ 9)

29 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੇ. ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸ਼੍ਰੀ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ ਜਨਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ

9 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਈ. ਕਿਊ. *

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਜੀਸੀ ਮਿੱਤਲ, ਐੱਚ.ਐੱਲ. ਸਰੀਨ ਅਤੇ ਐੱਚ.ਐੱਸ. ਅਵਸਥੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡੀ.ਐਸ.

ਨਿਰਣਾ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ. — ਇਹ ਫੈਸਲਾ 29 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਨੂੰ ਕੌਂਸਲ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ, ਕੌਰ, FAO ਨੰ: 31-ਐਮ ਆਫ਼ 1965, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੋਟੈਂਟ, ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 263 ਆਫ਼ 1966, ਰਾਧਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੋਧ ਸ਼ਰਮਾ, 1 ਅਗਸਤ, 1966 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸੀ. ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਸ਼ਿਵ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਲੀਲਾਵਤੀ (1) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ

(2) ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 (1955 ਦਾ ਐਕਟ 25) ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1)(a) ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 20 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਜੱਜ। ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ (FAO ਨੰ. 31-M of 1965) ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਪੀਲ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਹੀ ਮੋਹਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ।

(3) ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ 1955 ਦੇ ਐਕਟ 25 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। 6 ਮਾਰਚ, 1965 ਨੂੰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਨੋਇਲੈਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ 1 ਅਗਸਤ, 1966 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਰੱਥ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਲਈ .

(1) FAO 97-M of 1962 ਨੇ 24 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(4) ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਾਨ, ਜੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(5) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ? ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ

Daljit Singh v. Shamshar Kaur (Mehtar Singh, C.J.)

ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 'ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ' ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਨੂੰ 'ਨਸਲਤਾ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ' ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਧਾਰਾ 5 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (i), (iv) ਅਤੇ (v) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ। ਇਹ ਭਾਗ ਕਿਸੇ ਨਿਰਣੇ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਾਰੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ, ਸੀਹਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਫਿਰ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ-

"23. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ-

(a) ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ

(b) ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (f) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ

(c) ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ

(d) ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਂ ਅਨੁਚਿਤ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ

(e) ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ; ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗੀ।"

(6) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗੀ' ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ-

23. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਮੂਲ ਸਿਵਲ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਸਿਰਫ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

(?) ਇਹ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 1(1) ਕੋਡ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 1(1) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ- "ਹਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਤੇ (ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ) ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ- ਆਰ

"ਅਦਾਲਤ, ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏਗੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ"। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(9) ਵਿੱਚ 'ਨਿਰਣੇ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) 'ਫਰਮਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਗਤ ਧੀਸ਼ ਭਾਰਗਵ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ

v. ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ (2), ਇਹ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਕਰੀ-ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਧੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨੁਕਸਦਾਰ ਅਤੇ ਅਯੋਗ। ਜਵਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ, 1966 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 263 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2) ਅਤੇ (9) ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਹਿਤਾ ਇੱਕ ਆਮ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜੱਜ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਮੂਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਜਵਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਐਕਟ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਇੱਕ ਆਮ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਕਟ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਾਹਤਾਂ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਹੀ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਜੋ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 28 ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ

Daljit Singh v. Shamshar Kaur (Mehtar Singh, C.J.)

ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਡੀਆ ਹਰੀਲਾਲ ਪਰਵਰਜੋਤਮ ਬਨਾਮ ਕਾਡੀਆ ਲੀਲਾਵਤੀ ਗੋਕਲਦਾਸ (3), ਡੀ.ਐਸ. ਸੋਸ਼ਾਦਰੀ ਬਨਾਮ ਜੈਲਕਸ਼ਮੀ (4) ਅਤੇ ਕੋਡੇ ਕੁਟੰਬਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਕੋਡੇ ਸੋਸ਼ਰਤਨਮਬਾ (5) ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ 'ਫਰਮਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9, 10, 11 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡਿਕਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 2(2) ਅਤੇ (9) ਅਤੇ 33, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 1 ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਰਸਮੀ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ

- (2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1961 SC 812
- (3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1961 ਗੁਆਰਤ 202.
- (4) ਏਆਈਆਰ 1963 ਮੈਡ. 283.
- (5) ਏਆਈਆਰ 1967 ਏਪੀ 323,

ਕੋਡ। ਕਾਲਕੋਟਾ ਵਰਾਲਕਸ਼ਮੀ ਬਨਾਮ ਕਾਲਕੋਟਾ ਵੀਰੱਦੀ (6), ਬਾਈ ਉਮਿਆਭੇਨ ਬਨਾਮ ਅੰਬਾਲਾਲ ਲਕਸ਼ਮੀਦਾਸ (7) ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਜੈਰਥ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੈਰਥ (8) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਜਾਂ 10 ਜਾਂ 12 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9, 10 ਜਾਂ 11 ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਿਰਣਾ ਜਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਫਰਮਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਅਪੀਲ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਪੀਲ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ, 1951 (1951 ਦਾ ਐਕਟ 70) ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-“ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ। ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 (1908 ਦਾ ਐਕਟ V) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦਾ ਇੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੈ, ਉਪ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰਜਨਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਖਜ਼ਾਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਹੰਸ ਰਾਜ (9) ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (10), ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1951 ਦੇ ਐਕਟ 70 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਜਾਂ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤੰਬੂ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਣੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ 1951 ਦੇ ਐਕਟ 70 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 27 ਅਤੇ 28, ਇੱਕ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੁਝ ਵੱਖਰੀ ਸੀ।

(6) ਏਆਈਆਰ 1961 ਏਪੀ 359

(7) ਏਆਈਆਰ 1966 ਗੁਜਰਾਤ 139.

(8) ਏਆਈਆਰ 1967 ਪੰਜਾਬ 148.

(9) FAO N 'o. 1954 ਦੇ 95 ਨੋ 18 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(10) 1954 ਦੇ FAO ਨੰਬਰ 54 ਨੋ 20 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, 1951 ਦੇ ਐਕਟ 70 ਦੀਆਂ ਉਹ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ

ਮਾਤ-ਦੀਨ-ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ (11) ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਫਲਸੋ ਜੇ.ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ 1951 ਦੇ ਐਕਟ 70 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਬੋਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਕੇਸ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਤਾਰਾ ਰਾਣੀ (12) ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1956 ਨੂੰ ਫਾਲਸੋ ਅਤੇ ਕਪੂਰ ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1951 ਦੇ ਐਕਟ 70 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ, ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤਾਰਾ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਣੀ ਦੇ ਕੇਸ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। 1966 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 263 ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਿਵ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਲੀਲਾਵਤੀ (1) ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਜਾਂ ਦਲੀਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 41 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦਾ ਨਿਯਮ (1)। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 1966 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 263 ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੁਣ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(8) ਹੁਣ ਤੱਕ? ਜਿਵੇਂ ਕਿ FAO ਨੰ. 31-M 1of55 1965 ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਟੀਰੀ ਅਪੀਲ। ਹੁਣ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੈਕਸ਼ਨ 10, ਬਲਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 9, 11, 12 ਅਤੇ 13 ਵੀਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ,

(11) ਆਰ ਐਫਏ ਨੰਬਰ 223 ਆਫ 1932 ਨੇ 5 ਅਗਸਤ 1954 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(12) 1956 PLR 519,

ਫਰਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹੀ ਸਿੱਟਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅੱਗੋਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (f) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਜਾਂ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ (ਸੀ), (ਡੀ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ) ਅਤੇ (ਈ), ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੀਨਾਰਨੀ *ਮਜ਼ਮਦਾਰ ਬਨਾਮ ਦਸਰਥ ਮਜ਼ਮਦਾਰ* (13), ਬਚਾਵਤ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਅ, ਜੇ. ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ *ਸੰਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ* (14), ਦੁਲਟ ਜੇ., ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਮਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਈ, ਉਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 1951 ਦੇ ਐਕਟ 70 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ 1965 ਦੇ FAO ਨੰ. 31-M ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਪੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੀ ਸਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ

(13) ਏਆਈਆਰ 1963 ਕੈਲ. 428.

(14) 1954 ਦੇ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 34 ਨੇ 18 ਅਕਤੂਬਰ, 1954 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲ ਲੈਟ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ

Daljit Singh v. Shamshcr Kaur (Mehtar Singh, C.J.)

ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਵੀ ਹੁਣ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(9) ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਈਥਰੀਓਸ> 1 ਨਹੀਂ।

ਐਸ ਹਮਸੇਰ ਬੀ ਅਹਦਦੁਰ , ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਐਫ

ਸਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸਰਬ ਦਿਆਲ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1967 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 512

19 ਅਪ੍ਰੈਲ 1968 ਦੀ

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ (1949 ਦਾ III)- ਐੱਸ. 4 ਅਤੇ 5— ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ- ਨਿੱਜੀ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਘਰ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਵਾਉਣਾ- ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਦਾ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣਾ- ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਐੱਸ. 13(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ- ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ — ਐੱਸ. 5— ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੈ—ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ S. 4(2) (a) ਅਤੇ (b) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ —ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਇਆ—ਕਿਵੇਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

Daljit Singh v. Shamshcr Kaur (Mehtar Singh, C.J.)

ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਮਕਾਨ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿੱਜੀ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਮਕਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। , ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(ਪਰਾ ੫)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ੳ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (i)(c) ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਚਿਤ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੫)